

Žurnalo FILOSOFIJA. SOCIOLOGIJA T. 20 (2009) turinys

Nr. 1

FILOSOFIJA

Sudarytojo žodis 1

Tautinis ir filosofinis tapatumas

BRONISLOVAS KUZMICKAS

Filosofinė tautinio tapatumo refleksija 3

TOMAS KAČERAUSKAS

Utopija ir laisvė: A. Volano atvejis 10

STEPAS TUNAITIS

J. H. Abichto filosofijos ištakos 19

Kultūros refleksija tarpukariu ir pokariu

DALIUS JONKUS

Prometėjiška kultūros tragedija Antano Maceinos filosofijoje 27

ALVYDAS NOREIKA

Bendrieji metodologiniai Vytauto Kavolio kultūros sociologijos principai 35

NIJOLĖ KERŠYTĖ

A. J. Greimo semiotika teksto ir juslinės patirties analizės kryžkelėje 44

Šiuolaikinė Lietuvos filosofija

ČESLOVAS KALENDA

Taikomoji etika: iškilimas ir ypatybės Lietuvoje 55

AGNIEŠKA JUZEFOVIČ

Arvydo Šliogerio fenomenas šiuolaikinėje Lietuvos filosofijoje 63

MINDAUGAS BRIEDIS

Pamatinių Vakarų filosofijos idėjų recepcija šiuolaikinėje Lietuvos religijos filosofijoje ... 71

Kronika 82

Nr. 2

SOCIOLOGIJA

Tapatumas

VYTIS ČIUBRINSKAS

Transatlantinė migracija identiteto politikos atžvilgiu:
dvi lietuviškumo laikysenos JAV 85

JOLANTA KUZNECOVIENĖ

Lietuvių imigrantų Norvegijoje, Anglijoje ir Ispanijoje įsitraukimo strategijos:
nuo konformizmo iki navigacijos 96

ANDRIUS ŠVARPLYS, ARVYDAS VIRGILIJUS MATULIONIS Konceptuali kaita Europos integracijos teorijose	104
---	-----

Žiniasklaida

VLADAS GAIDYS Visuomenės nuomonės tyrimai besikeičiančioje visuomenėje	114
ALEKSANDRAS ČESNAVIČIUS Televizija kintančiame žiniasklaidos pasaulyje	122

Socialinė gerovė

MARIUS SKUODIS Naujųjų Europos Sąjungos valstybių narių gerovės režimų vieta tradicinių Europos socialinių modelių tipologijoje	130
ROMAS LAZUTKA, DAIVA SKUČIENĖ Socialinės garantijos Lietuvos mokslininkams	144
ELLEN BOEREN Adult education participation: the Matthew principle	154

Nr. 3

FILOSOFIJA

Sudarytojo žodis	163
------------------------	-----

Filosofijos raida senajame Vilniaus universitete

TOMAS KAČERAUSKAS Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus darni nederme kaip poetikos principas	165
VYTIS VALATKA Logikos istorija Lietuvoje: universalijų teorija XVI amžiuje	173

Kultūros sampratos tarpukario Lietuvoje

VALDAS PRUSKUS Katalikybės ir Bažnyčios socialinio vaidmens samprata Povilo Jako darbuose	182
JOVILĖ BAREVIČIŪTĖ Juozo Girniaus technikos sampratos aktualumas šiuolaikinės kultūros filosofijos diskurse	190

Filosofinė kultūros refleksija

RŪTA MARIJA VABALAITĖ Vosyliaus Sezemano kultūrų savitumo samprata	198
JŪRATĖ ČERNEVIČIŪTĖ, VIKTORIJA ŽILINSKAITĖ Kultūros industrijų raida ir meno komunikacijos samprata Lietuvoje	203
<i>Recenzija</i>	213

Nr. 4 SOCIOLOGIJA

Aplinkosaugos sociologija ir viešojo komunikacija

AISTĖ BALŽEKIENĖ

Rizikos suvokimas: sociologinė konceptualizacija ir visuomenės nuomonės tyrimo metodologinės prielaidos 217

KRISTINA JURAITĖ, AUDRONĖ TELEŠIENĖ

Ekologinės rizikos diskursas žiniasklaidoje: tyrimo teorinės bei metodologinės prielaidos 227

AISTĖ BALŽEKIENĖ, EGLĖ BUTKEVIČIENĖ, VLADAS GAIDYS,
LEONARDAS RINKEVIČIUS

Ekologinių ir technologinių rizikų suvokimas: Lietuvos visuomenės požiūriai ir nuostatos 237

AUDRONĖ TELEŠIENĖ

Klimato kaitos diskursas Lietuvoje: reikšmių konstravimas dienraščiuose 250

RASA BALOČKAITĖ, LEONARDAS RINKEVIČIUS

Branduolinės energetikos diskursai Lietuvos žiniasklaidoje ir viešojoje nuomonėje: nuostatų takoskyros ir „kalbančiųjų klasės“ formavimasis rizikos visuomenėje 259

EGLĖ BUTKEVIČIENĖ, AUŠRA RIMAITĖ

Lietuvos visuomenės požiūriai į genetiškai modifikuotus organizmus: viešosios nuomonės ir žiniasklaidos analizė 271

Tautinis tapatumas

JOLANTA KUZNECOVIENĖ

Lietuvių imigrantų tautinės tapatybės darybos strategijos Airijoje, Anglijoje, Ispanijoje ir Norvegijoje 283

MEILUTĖ TALJŪNAITĖ

Tautinio tapatumo politika: teorinės paradigmos paieškos ir modeliai 292

ARTŪRAS TEREŠKINAS

Imigracijos diskursai JAV ir Airijos spaudoje 302

IRENA ŠUTINIENĖ

Lietuvių imigrantų požiūriai į lituanistinį vaikų ugdymą 310

Socialinė gerovė

VYLIUS LEONAVIČIUS, APOLONIJUS ŽILYS

Gerovės valstybė ir moderniosios Lietuvos urbanizacija 318

LAIMUTĖ ŽALIMIENĖ, VIGINTA IVAŠKAITĖ-TAMOŠIŪNĖ

Socialinės gerovės garantijų svarba mokslininko profesijos pasirinkimui: Lietuvos doktorantų atvejo analizė 326

VIDA BERESNEVIČIŪTĖ, TADAS LEONČIKAS Diskriminacijos suvokimas Lietuvos visuomenėje	335
VLADIMIRAS GRAŽULIS, BIRUTĖ BAZIENĖ Darbuotojų socializacija Lietuvos ikimokyklinėse įstaigose – mitas ar realybė? (situacijos analizė).....	344
RŪTA BRAZIENĖ, EGLĖ BUTKEVIČIENĖ Lietuvos akademinio jaunimo vartojimo ypatumai	354
ILONA TAMUTIENĖ, ERNESTA VIŠOCKYTĖ Kauno bendrojo lavinimo mokyklų mokinių požiūrio atotrūkis vertinant <i>savo</i> ir <i>kity</i> alkoholio vartojimą	365

Contents of the journal PHILOSOPHY. SOCIOLOGY, Vol. 20 (2009)

No. 1

PHILOSOPHY

Editorial	1
<i>National and philosophical identity</i>	
BRONISLOVAS KUZMICKAS The philosophical reflection of national identity.....	3
TOMAS KAČERAUSKAS Utopia and freedom: the case of A. Volanas.....	10
STEPAS TUNAITIS Ideological sources of J. H. Abicht's philosophy.....	19
<i>Interwar and postwar reflection of culture</i>	
DALIUS JONKUS Promethean tragedy of culture in Antanas Maceina's philosophy	27
ALVYDAS NOREIKA The general methodological principles of Vytautas Kavolis' sociology of culture.....	35
NIJOLĖ KERŠYTĖ A. J. Greimas' semiotics at the crossroads of text analysis and analysis of sensory experience	44
<i>Contemporary Lithuanian philosophy</i>	
ČESLOVAS KALENDA Applied ethics: emergence and peculiarities in Lithuania	55
AGNIEŠKA JUZEFOVIČ Phenomenon of Arvydas Šliogeris in contemporary Lithuanian philosophy	63

MINDAUGAS BRIEDIS	
Reception of the ideas of Western philosophy in contemporary Lithuanian philosophy of religion	71
<i>Chronicle</i>	82

No. 2 SOCIOLOGY

Identity

VYTIS ČIUBRINSKAS	
Transatlantic migration vis-à-vis politics of identity: two ways of Lithuanian-ness in the US	85
JOLANTA KUZNECOVIENĖ	
Pathways of incorporation of Lithuanian immigrants in England, Norway and Spain: from conformism to navigation	96
ANDRIUS ŠVARPLYS, ARVYDAS VIRGILIJUS MATULIONIS	
Conceptual dynamics in the theories of European integration	104

Media

VLADAS GAIDYS	
Public opinion polls in a changing society	114
ALEKSANDRAS ČESNAVIČIUS	
TV in the changing landscape of the media.	122

Social welfare

MARIUS SKUODIS	
The welfare regimes of the new European Union member states in the typology of traditional European social models.	130
ROMAS LAZUTKA, DAIVA SKUČIENĖ	
Social guarantees for academics in Lithuania	144
ELLEN BOEREN	
Adult education participation: the Matthew principle	154

No. 3 PHILOSOPHY

Editorial	163
-----------------	-----

Development of philosophy in the old Vilnius University

TOMAS KAČERAUSKAS	
M. K. Sarbievius' harmonious discord as a poetical principle	165

VYTIS VALATKA	
The history of logic in Lithuania: the theory of universals in the 16th century	173
<i>The conceptions of culture in interwar Lithuania</i>	
VALDAS PRUSKUS	
Conception of Catholicism and social role of Catholic Church in P. Jakas' works	182
JOVILĖ BAREVIČIŪTĖ	
The actuality of J. Girnius conception of technology in the discourse of contemporary philosophy of culture	190
<i>Philosophical reflection of culture</i>	
RŪTA MARIJA VABALAITĖ	
Vasily Sesemann's conception of originality of cultures	198
JŪRATĖ ČERNEVIČIŪTĖ, VIKTORIJA ŽILINSKAITĖ	
The development of creative industries and the conception of art communication in Lithuania	203
Review	213

No. 4

SOCIOLOGY

Environmental sociology and public communication

AISTĖ BALŽEKIENĖ	
Risk perception: sociological conceptualization and methodological approaches to public opinion research	217
KRISTINA JURAITĖ, AUDRONĖ TELEŠIENĖ	
Environmental risk in media discourses: theoretical and methodological approaches	227
AISTĖ BALŽEKIENĖ, EGLĖ BUTKEVIČIENĖ, VLADAS GAIDYS, LEONARDAS RINKEVIČIUS	
Public perception of environmental and technological risks: sociological exploration of the attitudes of Lithuanian society	237
AUDRONĖ TELEŠIENĖ	
Climate change discourse and the shaping of meanings in Lithuanian mass media	250
RASA BALOČKAITĖ, LEONARDAS RINKEVIČIUS	
Nuclear power discourse in Lithuanian mass media and public opinion: attitudinal divergencies and the emerging talking and acting classes in the risk society	259
EGLĖ BUTKEVIČIENĖ, AUŠRA RIMAITĖ	
Attitudes of Lithuanian society to genetically modified organisms: analysis of public opinion and mass media	271

National identity

JOLANTA KUZNECOVIENĖ

Strategies of national identity construction of Lithuanian immigrants
in Ireland, England, Spain and Norway 283

MEILUTĖ TALJŪNAITĖ

National identity policy: in search of theoretical paradigm and models 292

ARTŪRAS TEREŠKINAS

Immigration discourses in the press of the United States of America and Ireland. 302

IRENA ŠUTINIENĖ

Attitudes of Lithuanian immigrants towards their children's Lithuanian-oriented education .. 310

Social welfare

VYLIUS LEONAVIČIUS, APOLONIJUS ŽILYS

Welfare state and urbanisation of modern Lithuania 318

LAIMUTĖ ŽALIMIENĖ, VIGINTA IVAŠKAITĖ-TAMOŠIŪNĖ

The significance of social welfare guarantees for choosing academic profession:
the case of Lithuanian PhD students. 326

VIDA BERESNEVIČIŪTĖ, TADAS LEONČIKAS

Perception of discrimination in Lithuanian society 335

VLADIMIRAS GRAŽULIS, BIRUTĖ BAZIENĖ

Employees' socialization in Lithuanian preschools – myth or reality
(situational analysis) 344

RŪTA BRAZIENĖ, EGLĖ BUTKEVIČIENĖ

Attitudes of Lithuanian students towards consumption 354

ILONA TAMUTIENĖ, ERNESTA VIŠOCKYTĖ

(Mis)perception of social norms of alcohol consumption among pupils
of Kaunas secondary schools 365